

MIDDAGPROGRAMMA KRING ANDRAGOLOGIE op de AUV-DAG 6 nov. 2010

ANDRAGOLOGIE: Filosofie en wetenschap van het sociaal handelen.

Inleiding 1:

Andragologie en sociale arbeid in een complexe maatschappij.

Was de studie andragologie zijn tijd ver vooruit?

Door: Jaap van der Stel

In verschillende domeinen van sociale arbeid worden sociale technologieën toegepast waarvan de wetenschappelijke en filosofische onderbouwing vraagtekens oproept. Een academische setting waarin kennis over sociale arbeid wordt geproduceerd en gesynthetiseerd ontbreekt evenwel.

In de vorige eeuw had de andragologie kunnen uitgroeien tot *de* wetenschap van het sociale handelen. Deze ooit populaire studie is tot verdriet van velen de nek om gedraaid. Niet geheel ten onrechte. Er bestond geen consensus over wat het 'object' van de andragologie nu eigenlijk was en of het wel een wetenschap of een opgewaardeerde hbo-opleiding was (net zoals *medicijnen* en *rechten* ook gewoon 'hogere beroepsopleidingen' zijn). In mijn inleiding stel ik dat de andragologie niet te vroeg is opgedoekt maar te vroeg van start is gegaan.

Onze wereld wordt steeds complexer en de samenleving ondergaat de ene na de andere crisis. Of sociale arbeid in die constellatie nuttig en noodzakelijk kan zijn, blijft echter in het vage. Er is steeds meer behoefte aan een filosofie en wetenschap van het sociale handelen die een theoretisch kader schept voor sociale opleidingen in met name het hbo en voor het - nogal onoverzichtelijke - beroepenveld. Verder kan deze discipline een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van evident werkzame, robuuste en legitieme probleembenaderingen van de sociale arbeid.

Het systeemdenken en de (wetenschaps)filosofie van de Argentijns-Canadese filosoof Mario Bunge kan hierbij behulpzaam zijn.

Dr. J.C. van der Stel

Lector geestelijke gezondheidszorg Hogeschool Leiden, senior onderzoeker GGZ inGeest/VUmc Amsterdam.

Studeerde andragologie aan de Rijksuniversiteit Groningen van 1973 tot 1980.

Publiceerde in 2009 tweede proefschrift *Psychopathologie-grondslagen, determinanten, mechanismen*.

Publiceerde diverse artikelen, o.a. in 2005 *Wordt psychiatrie verdrongen? Technologische ontwikkelingen in de psychiatrie*.

In 2002 *De effectiviteit van sociale vaardigheidstrainingen en terugvalpreventie in de verslavingszorg*.

In 2000 *Behoeft aan gouden standaard voor managers. Management zorginstellingen moet op hoger plan komen*.

Tussen 1981 en 1991 werkzaam in de verslavingszorg. Publiceerde in 1995 zijn eerste proefschrift cum laude *Drinken, drank en dronkenschap. Vijf eeuwen drankbestrijding en alcoholhulpverlening in Nederland*.

www.jaapvanderstel.nl

Inleiding 2:

Burgerbetrokkenheid in een netwerksamenleving

Door: Annemarth Idenburg

De opkomst van de netwerksamenleving is een van de oorzaken van de de snel groeiende complexiteit in de samenleving. De traditionele manieren waarop openbaar bestuur en burgers zich tot elkaar verhouden werken niet in een complexe maatschappij. In de lezing worden een drietal andragologische vragen behandeld. Hoe kan de overheid burgers meer betrekken bij democratische processen in een complexe samenleving? Hoe kan het openbaar bestuur de verbinding leggen met nieuwe vormen van burgeractivisme? Wat betekent dit alles voor de rol van beleidsmakers? Dit zijn vragen die de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) zich stelt in het kader van het project *Vertrouwen in de Burger* (www.wrr.nl). Dit sluit aan bij de uitdagingen en vragen waarvoor een filosofie en wetenschap van het sociale handelen zich gesteld ziet.

Dr. ir. A.M. Idenburg

Annemarth Idenburg is projectcoördinator van het project ‘Vertrouwen in de Burger’ bij de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid. Ze studeerde Toegepaste Wiskunde (1982-1989) aan de Universiteit Twente (UT) en promoveerde in 1992 op het proefschrift ‘Gearing production models to ecological economic analysis.’